

Mindak-Zawadzka, Jolanta

Jubileusz Profesora Krzysztofa Wrocławskiego

Etnolingwistyka 22, 253-254

2010

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

stąpienia poświęcone były współcześnie ogłdanym i interpretowanym struktorem słowotwórczym: o zrostach mówiła Hanna Jadacka, o compositach – Krystyna Waszakowa.

Konferencja *Słowo – człowiek – świat* okazała się niewątpliwie ważnym wydarzeniem naukowym. Zorganizowana w celu uczczenia jubi-

leuszu Profesor Jadwigi Puzyniny, poruszyła nie tylko środowisko warszawskie – terytorialnie Jej najbliższe. Stała się przestrzenią dobrego, wielowymiarowego spotkania osób w różny sposób związanych z Jubilatką.

Krystyna Waszakowa

JUBILEUSZ PROFESORA KRZYSZTOFA WROCŁAWSKIEGO

Akademickie lato 2009 na Uniwersytecie Warszawskim rozpoczęło się ważną dla slawistów uroczystością: w dniu 1 lipca w sali Świętych Cyryla i Metodego w Instytucie Sławistyki Zachodniej i Południowej UW licznie zgromadzili się koledzy, współpracownicy i uczniowie Profesora Krzysztofa Wrocławskiego, by wspólnie świętować jego jubileusz siedemdziesięciolecia. Bezpośrednim ku temu powodem była promocja poświęconej mu książki *Bunt tradycji – tradycja buntu* (Warszawa 2008), zredagowanej przez dwie niegdyś uczennice, a dziś współpracownice Jubilata – Magdalenę Bogusławską i Grażynę Szwat-Gylybową.

Licznie przybyli zwłaszcza slawiści południowi i zachodni, z macierzystego Instytutu Sławistyki UW oraz z Instytutu Sławistyki PAN (d. Instytutu Słowianoznawstwa), ale obecność swą zaznaczyli także slawiści zajmujący się głównie problematyką wschodniosłowiańską i polonistyczną. Jubileusz Profesora Wrocławskiego zbiegł się w czasie z analogicznym świętem jego kolegi językoznawcy prof. Włodzimierza Pianki, podobnie jak Krzysztof Wrocławski, kojarzonego w pierwszym rzędzie z naukowymi zainteresowaniami macedonistycznymi, choć obaj panowie swymi badaniami obejmują także obszary daleko poza Macedonię i macedonistykę wykraczającą.

Jak już wspomniano wyżej, bohaterem spotkania był nie tylko jubilat, ale i poświęcona mu książka – opasy, ponad czterystustronicowy tom, zawierający około 30 tekstów slawistów

polskich i zagranicznych, pogrupowanych tematycznie w 6 rozdziałów, których tytuły dają przedsmak tematycznej rozpiętości książki, nawiązującej do wielowątkowej twórczości naukowej Krzysztofa Wrocławskiego: *Tropem folkloru, Powiedziane – zapisane, Tożsamość i rewolucje, Miejsca utracone – miejsca odnalezione, W kręgu idei, Od demonologii ludowej do gotycyzmu*. Ponadto w tomie znajdujemy wiele informacji o samym jubilate: bibliografię jego prac naukowych (ponad 150 pozycji), listę wypromowanych magistrów (blisko 120, pierwszy równo 30 lat temu) i doktorów (7) i wreszcie – szczególnie interesujący – obszerny wywiad przeprowadzony z Profesorem przez obie redaktorki.

Obszar aktywności badawczej Krzysztofa Wrocławskiego jest rozległy – obejmuje folklor i kulturoznawstwo słowiańskie, w swoich licznych przejawach tradycyjnej kultury ludowej i współczesnej kultury popularnej, a także dzieje literatur Słowian południowych oraz historię kontaktów kulturowych polsko-południowsłowiańskich. Jednak, jak sam stwierdza w otwierającym Księgę wywiadzie, czuje się on przede wszystkim folklorystą, slawistą i komparatystą. Jako folklorysta łączy zaś empirię z teorią, ma bogate doświadczenia w pracy terenowej (zwłaszcza w Macedonii, ale także w Polsce), a jednocześnie bliska mu jest perspektywa teorii folkloru. Jest przy tym obrońcą wartości tradycyjnej folklorystyki, w czym – jak mówi – wspiera go bogate doświadczenie komparatystyczne.

Ważnym wątkiem akademickiej działalności Jubilata była i jest też praca dydaktyczna – na macierzystym Uniwersytecie Warszawskim i na Uniwersytecie w Skopiu w Macedonii,

gdzie w młodości był lektorem języka polskiego, a w 2000 roku obdarzono go tam godnością profesora *honoris causa*, przyznawaną wybitnym zagranicznym macedonistom.

Zarówno jako badacz terenowy, jak i wykładowca uniwersytecki, a także aktywny uczestnik różnych przedsięwzięć i spotkań naukowych, przejawiał i przejawia nasz Jubilat prawdziwy talent do budowania dobrych więzi międzyludzkich. Owo wychylenie ku drugiemu człowiekowi, widoczne w podejmowanej problematyce badawczej i sposobie jej ujmowania, w pracy w środowisku akademickim, a nawet w wielkiej liczbie okolicznościowych tekstów poświęconych wybitnym reprezentantom polskiej i zagranicznej folklorystyki i slawistyki, szczególnie uwypuklił w swej „mowie pochwalnej” prof. Jerzy Bartmiński. Taka głęboko humanistyczna perspektywa zdobywała i zdobywa Profesorowi Wrocławskiemu licznych przyjaciół i życzliwych współpracowników oraz chętnych do poddania się Jego kierownictwu młodych slawistów. Postawa taka procentowała też na płaszczyźnie stricte badawczej. Prof. Jerzy Bartmiński podkreślał m.in. nowatorstwo Krzysztofa Wrocławskiego jako folklorysty, który już kilkadziesiąt lat temu potrafił ześrodkować swą uwagę nie na samym ludowym tekście (tradycyjnie traktowanym jako składnik ustny literatury narodowej), ale na jego „producencie / odtwórcy” – bazarzu. Dziś, w dobie upowszechnienia tez teorii oralności / piśmienności, takie ujęcie nie zadziwia, jednak

w swoim czasie opracowanie Jubilata miało na gruncie slawistyki charakter prekursorski. A wszystko to czynił i czyni człowiek, którego pierwsze studia uniwersyteckie – geologia – przygotowywały wprawdzie do pracy w terenie, ale nie zapowiadały wcale jej humanistycznego wymiaru. . .

Na program jubileuszu i promocji złożyły się trzy punkty centralne oraz kilka ważnych i miłych elementów o charakterze ornamentu. Do tych pierwszych wypada zaliczyć piękną i przemyślaną prezentację Księgi (przez jej współredaktorę, dr hab. Grażynę Szwał-Gyłybową), „pochwalną” mowę jubileuszową (która jednak przybrała kształt przyjaznej gawędy) wygłoszoną przez prof. Bartmińskiego oraz wypowiedź (we właściwym mu, zartobliwym tonie) samego Jubilata. Te główne punkty programu zostały poprzedzone wprowadzającym słowem dyrektora Instytutu Slawistyki Zachodniej i Południowej UW, prof. Joanny Goszczyńskiej i dziekana Polonistyki UW, prof. Stanisława Dubisza, a potem osobistymi wspomnieniami o współpracy z Jubilatem podzielił się jego doktorant sprzed lat dr Michał Stefański z IS PAN. Był też akcent muzyczny – wiązanka południowoślowiańskich pieśni ludowych w pięknym wykonaniu śpiewającej slawistycznej grupy studenckiej z ISZiP, a wreszcie na zakończenie – lampka wina i możliwość nieskrępowanych rozmów gości i gospodarzy z Jubilatem i sobą nawzajem. . .

Jolanta Mindak-Zawadzka

KONFERENCJA EUROJOS-IV NA TEMAT
ETNOLINGWISTYCZNYCH BADAŃ NAD
INTERAKCJĄ I TEKSTEM (PORTSMOUTH
27–28 KWIETNIA 2010).

W ramach konwersatorium EUROJOS – o którego programie „Etnolingwistyka” od mo-

mentu jego utworzenia w roku 2008 systematycznie informuje¹ – odbyło się w Portsmouth (Wielka Brytania) w dniach 27–28 kwietnia 2010 roku czwarte spotkanie naukowe. Uczestniczyła w nim grupa osób zainteresowanych udziałem w międzynarodowym programie badawczym „Językowy obraz świata Słowian na tle porównawczym”, który to program – przy-

¹ Zob. „Etnolingwistyka” 19, s. 319–321; „Etnolingwistyka” 20, s. 435–436 i zwłaszcza „Etnolingwistyka” 21, s. 333–345.